

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallel Dr. Edwina Grima LL.D.

Appell Nru: 90/2014

Il-Pulizja

Spettur Nikolai Sant

Vs

Jerken Decelis

Illum it-08 ta' Jannar 2020.

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant, Jerken Decelis, detentur tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 12884M, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli f' dawn il-gzejjer, nhar l-4 ta' Lulju, 2012:

1. Kellu fil-pussess tieghu r-raza mehuda mill-pjanta cannabis jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza u dan bi ksur tal-Artikolu 8(a) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, liema droga nstabet f'tali cirkostanzi li juru li ma kinitx ghall-uzu esklussiv tieghu.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tas-6 ta' Marzu, 2014, fejn il-Qorti sabet lill-imputat hati tal-akkuza lilu addebitata u kkundannatu ghal piena karcerarja ta' tlett snin u nofs. Ikkundannatu wkoll ghall-hlas ta' multa ta' hamest elef Ewro (€5,000) u ghall-hlas tal-ispejjez peritali ammontanti ghal elfejn seba mija u sitta u sebghin Ewro u wiehed u sebghin centezmu.

Rat ir-rikors tal-appell ta' Jerken Decelis, ipprezentat fl-10 ta' Marzu, 2014, fejn talab lil din l-Qorti tirrifirma s-sentenza appellata billi tikkonferma l-htija tieghu, izda taghti sentenza iktar ekwa u gusta.

Rat illi l-aggravji tal-appellant, Jerken Decelis, huma s-segwenti w cioe':-

Illi l-aggravju huwa car u manifest u dan jinsab fil-piena li nghata sew fis-sentenza ta' prigunerija ta' tlett snin u nofs u anki l-multa ta' €5,000. L-appellant kellu jibbenefika minn Artikolu 29 tal-Kap. 101, fejn kellu jibbenefika minn tnaqqis ta' grad jew tnejn u l-multa tigi redotta b'terz jew b'nofs. Fis-sentenza tas-6 ta' Marzu, 2014, ma hemm l-ebda indikazzjoni kif dan l-artikolu kien gie applikat. Bi grad jew tnejn? Il-multa tnaqqset b'terz jew b'nofs?

Illi l-appellant instab hati taht l-Artikolu 8(a) tal-Kap. 101, li jgib piena ta' bejn sitt xhur u ghaxar snin u multa bejn €465.87 u €11646.87. Jekk l-Ewwel Qorti applikat grad wiehed il-massimu tas-sentenza ta' prigunerija huwa sitt snin a tenur tal-Artikolu 31(1)(b)(v) tal-Kap. 101 u jekk zewg gradi huwa hames snin. B'hekk is-sentenza li nghatat huwa vicin il-massimu possibbli. Ghar-rigward il-multa, jekk l-Ewwel Qorti applikat in-nofs tal-multa b'hekk il-massimu multa tammonta ghal €5823.43. Hawnhekk ukoll l-appellant inghata kwazi l-massimu li tippermetti l-ligi.

Illi l-appellant jixtieq jirrelewa li Art. 29 inghata mhux biss billi xehed f'proceduri ta' Gordon Schembri li kien il-mohh wara t-traffikar tad-droga, izda hu u missieru ghinu l-puluzija billi saru controlled delivery bir-recordings ta' konverzazzjonijiet bejn missieru u Gordon Schembri biex jinxtara jew inghata ammont ta' droga bhala kumpens ghaliex l-appellant kien gie arrestat. B'hekk mhux biss il-puluzija ghandhom xhieda tieghu, izda recordings ta' konverzazzjonijiet ta' negozjar fuq id-droga. Dan kien u ghadu bil-perikolu ghalih u ghal familja tieghu. Certament dan il-fatt ghandu jigi rikonoxxut u rifliss fis-sentenza.

Illi l-appellant jissottometti wkoll li huwa minnu li kellu sentenzi precedenti dwar reati konnessi mad-droga, izda jixtieq jirrilewa li kellu problema akuta ta' dipendenza ta' droga u kien difficili ghalih li johrog minnha. Fis-sentenza taghha, l-Ewwel Qorti tat l-impressjoni li kien wettaq reat iehor bhala sfida tas-sistema ta' gustizzja jew li jixtieq ikompli f'din it-triq ta' droga. L-appellant qed jaghmel minn kollox biex ma jibqax dipendenti fuq id-droga, minkejja d-diffikultajiet li ghandu, fosthom nies konnessi mad-droga kienu u ghadhom qed jigru warajh bil-ghan li jiehd u vantagg minnu.

Illi l-appellant huwa disokkupat u nghata multa ta' hamest elef Ewro (€5,000) jfisser li din il-multa se tigi konvertita fi prigunerija. Dan ifisser li se jkollu jaghmel 'l fuq minn erba sin prigunerija.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Illi l-uniku aggravju imqanqal mill-appellant huwa dirett lejn il-piena erogata mill-Ewwel Qorti għall-uniku reat lilu addebitat u cioe' dak tal-pussess aggravat tal-kannabis. Huwa tal-fehma illi għalkemm l-Ewwel Qorti għaddiet biex applikat dak dispost fl-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 fil-konfront tieghu, madanakollu ma gíex minnha indikat b'liema mod dan id-dispost tal-ligi gie applikat u cioe' jekk it-tnaqqis sarx bi grad jew tnejn. Illi anke jekk dan it-tnaqqis sar fil-massimu tieghu b'zewg gradi, jikkontendi illi l-piena erogata tqarreb aktar lejn il-massimu tagħha. Huwa tal-fehma għalhekk illi l-piena ta' tlett snin u nofs prigunerija u multa ta' €5000 hija eccessiva. Illi tenut kont tal-koperazzjoni tal-appellant kif ukoll ta' missieru mal-pulizija tul l-investigazzjonijiet li wasslu sabiex persuna titressaq il-Qorti fuq akkuzi ta' traffikar, u tenut kont ukoll tal-fatt li lllum il-ġurnata l-appellant m'għadux maħkum mill-vizzju tad-droga u għandu ħajja u relazzjoni stabbli, dawn il-fatturi kellhom u għandhom jittieħdu in kunsiderazzjoni mill-Qorti meta tigi biex tqies il-*quantum* tal-piena liema piena kellha tqarreb lejn il-minimu u mhux il-massimu preskritt mill-ligi.

Illi fil-fatt mill-atti probatorji jirrizulta illi l-appellant Jerkin Decelis gie intercettat mill-pulizija filwaqt li kien qed jagħmel kuntatt ma' persuna injota li kienet tinsab gewwa vettura Mitsubishi Pajero bin-numru ta' registrazzjoni HAW115 u li minn din il-vettura għabar baskett kannella tal-karti. Hu gie nnutat jimxi lejn *cul de sac* bil-baskett f'idu. Kif hareg minn hemm dan il-baskett ma kienx għadu fil-pussess tieghu. Wara tfittxija li saret mill-pulizija f'din il-*cul de sac* gie misjub cellulari mormi gewwa *skip* u l-baskett li kellu fuqu l-appellant f'parapett ta' dar. Meta nfetaħ dan il-baskett instabu zewg blokkok kbar suspettati raža tal-kannabis.

L-appellant jigi arrestat u jirrilaxxa zewg stqarrijiet fejn ma jwiegeb għall-ebda mistoqsja li ssirlu, iżda sussegwentement huwa iddecieda jassisti lil pulizija u

ghalhekk ghaddielhom l-informazzjoni illi din l-kannabis kien akkwistaha minghand certu Gordon Schembri u li filfatt kien Schembri il-persuna fil-karrozza Pajero li huma kienu osservawh hdejha. Illi l-espert tal-Qorti, l-Ispizjar Godwin Sammut jikkonkludi fir-rapport tieghu illi s-sustanza elevata mill-pussess tal-appellant kienet filfatt kannabis fl-ammont globali ta' 469 gramma b'purita ta' 8% u bil-valur ta' €7973.

Fi stadju inoltrat tal-kawza l-appellant jiddeciedi li jirregistra ammissjoni quddiem l-ewwel Qorti, u dan nhar il-5 ta' Novembru 2013, liema ammissjoni giet rikonfermata minnu matul is-seduta tat-22 ta' Jannar 2014. L-Ufficjal Prosekutur jikkonferma quddiem l-Ewwel Qorti illi l-appellant kellu jibbenefika minn dak dispost fl-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta peress li kien ghadda informazzjoni siewja lil pulizija fil-konfront ta' Gordon Schembri u kien anki ghazel li jixhed kontra tieghu fil-qorti.

Abbazi ta' dina d-dikjarazzjoni u l-ammissjoni irregistrata mill-appellant l-Ewwel Qorti sabet lill-appellant hati tal-akkuza lilu addebitata u wara li qieset diversi fatturi fosthom dak li xehdet il-probation officer Charisse Boffa u dak li stqarr l-appellant fid-dawl tal-applikazzjoni tal-artikoli 29 u 31 tal-Kap 101, u wara li qieset l-fedina penali tieghu kkundannatu ghal perijodu ta' tlett snin u nofs prigunerija u ghall-multa ta' €5000 kif ukoll ghal hlas spejjez peritali ammontanti ghal €2776.71.

Ikkunsidrat:

Illi minn qari tal-parti decizorja tas-sentenza appellata ghandu johrog illi l-Ewwel Qorti fil-fatt applikat dak dispost fl-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta fil-konfront tal-appellant. Huwa minnu ukoll illi la fid-dikjarazzjoni maghmula mill-Ufficjal Prosekutur u lanqas mid-decide ma jirrizulta jekk l-appellant ibbenefikax mill-applikazzjoni ta' dan id-dispost tal-ligi fil-massimu tieghu.

Illi fi kwalunkwe kaz il-piena erogata mill-Ewwel Qorti taqa' fil-parametri tal-ligi. Dan il-fatt ma hux ikkontestat. Illi dak li jinsa jsemmi l-appellant fl-aggravju minnu intentat huwa li gie misjub hati ukoll li kien recidiv, liema recedivita' tirrizulta

ippruvata permezz ta' sentenza mressqa mill-prosekuzzjoni¹, liema sentenza tindika illi l-appellant kien diga' nstab hati preċedement ta' reati simili ghal dawk lillu addebitati permezz tal-presenti istanza. Dan ifisser illi t-tnaqqis fil-piena li huwa intitolat ghalih l-appellant bl-applikazzjoni tal-artikollu 29, kif inghad, jintilef meta dik l-istess piena trid terga' tizdied b'applikazzjoni tal-artikolu 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta u dan jekk l-awment u t-tnaqqis isir bis grad wiehed, u huwa dimezzat meta t-tnaqqis isir b'zewg gradi. Dan necessarjament irid jittiehed in konsiderazzjoni meta jigu imfassla l-parametri tal-piena applikabbli ghal dan il-kaz.

Jibqa' biss allura li din il-Qorti tikkunsidra jekk il-*quantum* impost kienx wiehed eċċessiv kemm minhabba n-natura ta' ċirkostanzi tal-kaz kif ukoll fid-dawl tal-fatt illi illum il-gurnata l-appellant mexxa 'l quddiem u jidher li ghandu hajja stabbli u tbieghed mill-vizzju tad-droga. Illi ghall-akkuza adebitata lill-appellant u li taghha huwa gie misjub hati piena karcerarja effettiva hija tassattiva. Madankollu din il-Qorti hija tal-fehma li ghandu jinholoq bilanċ bejn minn naha il-wahda ċ-ċirkostanzi tal-kaz u l-ammont tad-droga li instabet fuq l-appellant, u minn naha l-oħra l-fatt li l-appellant illum qabad it-triq it-tajba u tbieghed mill-hajja tal-kriminalita' biex b'hekk jista' jinghad illi illum huwa irriforma ruhu.

Illi minn ezami tal-atti ghandu jirrizulta illi l-appellant ma kkoperax minnufih mal-pulizija tant illi meta rrilaxxa l-istqarrijiet tieghu meta gie arrestat hu ma wiegeb ghall-ebda mistoqsija li saritlu bhalma wara kollox kien id-dritt tieghu li jaghmel. Jidher madanakollu illi ftit wara huwa kellu ripensament u ghalhekk ghadha xi informazzjoni lill-pulizija dwar il-persuna li ghaddietlu d-droga li nstabet fil-pussess tieghu. Jidher li din l-assistenza kienet wahda ferm siewja tant illi wasslet sabiex tigi mixlija din l-istess persuna fil-Qorti u l-appellant anke offra x-xiehda tieghu fil-proceduri penali stitwiti kontra l-fornitur tieghu. In oltre fi stadju inoltrat tal-kumpilazzjoni l-appellant jirregistra ammissjoni, u dan wara l-ħruġ tal-kontro-ordni mill-Avukat Ġenerali sabiex huwa jigi iggudikat mill-qorti inferjuri. F'dan l-istadju l-Uffiċjal Prosekutur stqarr illi l-appellant ghandu jibbenefika minn dak dispost fil-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta ghalkemm ma jigieix specifikat

---

¹ Dok DT folio 112 tal-atti proċesswali.

b'liema grad dan ghanu jigi applikat jekk hux bi grad jew tnejn. In oltre gew ezebiti tlett *Pre Sentencing Reports* mill-Ufficial tal-Probation Charisse Boffa li kkonfermat li l-appellant kellu hajja stabbli u tbieghed mill-vizzju tad-droga.

Illi ndipendentement minn dan kollu madanakollu l-Qorti trid izzomm quddiem ghajnejha illi l-ammont ta' droga li nstab fil-pussess tal-appellant kien qrib nofs kilo, kif ukoll ma tistax tiskarta l-fatt, kif inghad, illi l-appellant gie misjub hati b'reat simili ghal dak li fuqu huwa imsejjes l-addebitu tar-recidiva.

Issa huwa minnu illi l-Ewwel Qorti naqqset milli tindika b'liema grad kien qed jigi applikat dak dispost fl-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, madanakollu kif gie deciz fil-kaz *The Republic of Malta v. Kandemir Meryem Nilgum and Kucuk Melek*²:

"... the Criminal Court is not obliged to give detailed reasons explaining either the nature or the quantum of the punishment being meted out, or to spell out any mathematical calculations that it may have made in arriving at that quantum. Although the determination of the nature and the quantum of the punishment is, of its nature, the determination of a question of law – see Sections 436(2) and 662(2) of the Criminal Code – all that is required is that the Court state the facts of which the accused has been found guilty (or, as in the present case, the facts to which he/she has pleaded guilty), quote the relevant provision or provisions of the law creating the offence (which provisions generally also determine the punishment applicable), and state the punishment or other form of disposal of the case. Unless expressly required by law to spell out in detail something else – as for instance is required by Section 21 of the Criminal Code or by the first proviso to subsection (2) of Section 7 of the Probation Act, Cap. 446 – the above would suffice for all intents and purposes of law.

The principle *nulla poena sine lege* does not mean or imply that a Court of Criminal Justice has to go into any particular detail as to the nature and quantum of the punishment meted out, or, where the Court has a wide margin of discretion with various degrees and latitudes of punishment, that it has to spell out in mathematical or other form, the logical process leading to the quantum of punishment. This is also the position in English Law. As stated in *Blackstone's Criminal Practice 2004* [OUP (2003) at p 1546, para. D18.34].

---

² 25 ta' Awwissu 2005. App.Sup.

“Save where the statutory provisions mentioned below apply, there is no obligation on the judge to explain the reasons for his sentence. However, the Court of Appeal has encouraged the giving of reasons, and has indicated that that should certainly be done if the sentence might seem unduly severe in the absence of explanation...It has been held that failure by the sentencing court to give reasons when required to do so does not invalidate the sentence...although the failure may no doubt be taken into account by the appellate court should the offender appeal. Where the sentencer does give reasons and what he says indicates an error of principle in the way he approached his task, the Court of Appeal sometimes reduces the sentence even though the penalty was not in itself excessive. Similarly a failure by the judge to state expressly that he is taking into account any guilty plea, although contrary to [statutory provision], does not oblige the Court of Appeal to interfere with what is otherwise an appropriate sentence...’

“This Court is in full agreement with the principles stated above. Indeed, it is highly recommendable that, when the law provides for a wide margin of discretion in the application of the punishment, reasons, possibly even detailed reasons, be given explaining how and why the court came to a particular conclusion. This is particularly so in drugs cases coming before the Criminal Court where, as in the present case, the punishment of life imprisonment could also have been meted out.”

Illi allura ghalkemm l-Ewwel Qorti ma kenitx tenuta tindika kif wasslet ghal komputazzjoni tal-piena, madanakollu fid-dawl tal-aggravju imqanqal mill-appellant kien ikun aktar ghaqli li din il-Qorti tigi moghnija bil-motivazzjoni wahda jew aktar, b’mod specjali b’referenza ghall-applikazzjoni tal-artikolu 29, li fuqhom l-Ewwel Qorti sejsset il-kalibrazzjoni tal-piena. Dan ma jirrizultax mis-sentenza appellata u kwindi din il-Qorti se taghti l-beneficju tad-dubbru lill-appellant billi terga’ taghmel il-komputazzjoni mill-gdid.

Illi ghalkemm huwa minnu illi l-appellant huwa recediv, madanakollu dan il-fattur li jwassal ghal zieda fil-piena ghandu jigi bbalancjat ma’ diversi fatturi ohra li ixaqilbu l-mizien favur tieghu. Dan ghaliex kif inghad l-appellant ikkopera mal-pulizija u mal-amministrazzjoni tal-gustizzja u dan kif hemm rifless fl-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 ghaliex mhux biss indika l-persuna li fornietu bid-droga izda dan wassal sabiex ittiedu proceduri kriminali kontra il-fornitur, f’liema proceduri l-

appellant anke offra x-xieghda tieghu. Dawn il-fatturi certament ghandhom iwasslu sabiex l-artikolu 29 jigi applikat fil-massimu tieghu.

Illi inoltre l-appellant irregistra l-ammissjoni tieghu hekk kif huwa kellu is-serhan tal-mohh illi l-kaz tieghu kien ser jigi iggudikat mill-qorti inferjuri sabiex b'hekk il-piena kienet wahda anqas minn dik applikabbli meta l-kaz jigi ggudikat mill-qorti superjuri. Ma jistax jinghad ghalhekk illi l-ammissjoni tieghu kienet wahda tardiva.

Finalment u fuq kollox ir-rijabilitazzjoni tal-appellant hija kosniderazzjoni ewlenija ghal din il-Qorti li tqies illi llum li l-appellant ghandu familja u qieghed ighix hajja stabbli ser ikun detrimental li jigi inkarcerat tenut kont ukoll tat-trapass taz-zmien minn meta sehh il-kaz lura fl-2012. Madanakollu kif inghad, idejn il-Qorti huma marbuta ghaliex l-piena skont il-ligi trid tkun wahda ta' prigunerija effettiva.

Tenut kont ta' dawn ic-cirkostanzi kollha, din il-Qorti hija tal-fehma illi ghandu jkun hemm temperament fil-piena.

Ghal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' l-appell, tghaddi ghalhekk biex tirriforma s-sentenza appellata, tikkonfermaha fejn sabet lill-appellant hati tal-imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu, flimkien mal-hlas tal-ispejjez peritali ammontanti ghal €2776.71 fit-termini tal-artikolu 533 tal-Kapitolu 9, tvarja l-piena inflitta u tikkundanna lill-appellant Jerken Decelis għal perijodu ta' sentejn u nofs prigunerija u għall-multa ta' tlett elef Euro (€3000) pagabbli mensilment fl-ammont ta' mitt Euro fix-xahar (€100), bl-applikazzjoni tal-artikolu 14(2) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta. In oltre ghal dak li jirrigwarda l-ispejjez peritali, dawn ghandhom jithallsu mill-appellant fi żmien sitt xhur m'illum.

(FT) Imhallelf

Vera Kopja

Joyce Agius

Deputat Registratur